

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kindcentrum de Wentelwiek

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 21 december 2022

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 10 november 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de kinderopvanglocatie van De Wentelwiek in Nuenen.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien zeer betrokken pedagogisch medewerkers die in hun werkwijze en aanbod rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken en het aanbod van materialen. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters uitgedaagd worden om te spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. Zij spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. Er wordt een zeer prettige en warme sfeer in de groep waargenomen. De pedagogisch medewerkers communiceren op een positieve bemoedigende wijze met de peuters en zij zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met de ontwikkeling en welbevinden van hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1 van de basisschool binnen het integrale kindcentrum.

Kinderopvangorganisatie: Korein

LRK-nummer: 313895223

Totaal aantal doelgroepeuters: 9

We zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij zeer tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat en dat de omgeving als veilig wordt beschouwd.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding voortdurend aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie door regelmatig met elkaar te evalueren. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om (nieuwe) kennis en vaardigheden op te doen en te versterken. De leiding van het kinderdagverblijf maakt inzichtelijk aan de gemeente en legt aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Er is maar een aandachtspunt en dat ligt niet direct bij de kinderopvangorganisatie, maar is bedoeld voor de gemeente Nuenen en dat is dat er (nog) geen resultaatafspraken zijn gemaakt met de houder van de kinderopvangorganisatie en de schoolbesturen over vroegschoolse educatie.

Vervolg:

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	11

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de Wentelwiek.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren, locatiemanager en de houder. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de Wentelwiek.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Wentelwiek als voldoende. De meeste standaarden zijn minimaal voldoende, en een standaard waarderen wij met goed.

Context

De ve groep is gehuisvest in een modern Kindcentrum met diverse voorzieningen, zoals onder andere de kinderopvanggroepen en de basisschool. De samenwerking verloopt al jaren op een collegiale wijze en bijzonder is dat er sinds afgelopen jaar met een instroomgroep van 4-jarigen wordt gewerkt. Dit om de overgang vanuit de voorschoolse educatie naar de basisschool zo soepel en laagdrempelig te laten verlopen. Dit komen we nog maar zelden tegen en beschouwen we daarom als een good practice dat wat ons betreft (bredere) navolging zou mogen verdienen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 29 maart 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de Wentelwiek.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			⊘
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende. De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een genormeerde vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht en met passie werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool. De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters zich op een speelse wijze kunnen ontwikkelen en zaken kunnen ontdekken.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatieinstrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. Zij bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed. Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met passende opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren zij peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker(s) en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende. De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken gericht samen met de basisschool/-scholen door bij de overdracht informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Ze geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens. De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daarop af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders goed over het thema, middels foto's, themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten vanuit de kinderopvangorganisatie waarden we als voldoende. Echter ten aanzien van de rol van de gemeente maken we een kritische kanttekening over de wettelijke uitvoering van de voor- en voerschoolse educatie. De voerschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voerschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voerschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voerschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

De resultaatafspraken tussen de Gemeente Nuenen, de kinderopvangorganisatie(s) en de basisscholen zijn niet verwoord en vastgelegd. Er zijn (nog) geen concrete, realistische en meetbare resultaatafspraken gemaakt over wat er bereikt moet zijn aan het einde van de voor- en voerschoolse periode en hoe de aanlevering van alle gegevens plaats dient te vinden. Daarom nodigen we de gemeente en de partners met klem uit hier komend jaar concrete afspraken over te maken.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende. De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voerschool de werkwijze opgeschreven en wat ze met de voor- en voerschoolse educatie willen bereiken. Daarin zijn de volgende onderdelen voldoende concreet en in observeerbare termen

uitgewerkt: hoe het aanbod van zodanig is ingericht dat een kind vanaf de dag dat het 2,5 jaar oud wordt in anderhalf jaar tijd ten minste 960 uur kan ontvangen. Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool. Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld, bijvoorbeeld middels (video) interactie. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als voldoende. De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. De leiding en de pedagogisch medewerkers werken dan ook gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren en geeft men elkaar feedback op de verdere ontwikkeling. De houder heeft een opleidingsplan opgesteld voor het jaar 2021- 22. Hierin staat beschreven op welke wijze de kennis en vaardigheden van de beroepskrachten op het gebied van voorschoolse educatie wordt onderhouden.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als voldoende. De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit het gesprek dat we voerden met een aantal ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website goede informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn blij met een positief inspectierapport!

In iedere situatie is ons doel: de ontwikkeling van kinderen verrijken. Daarbij vormen welbevinden en betrokkenheid de bril waardoor wij kijken.

Dagelijks wordt er hard gewerkt om deze kwaliteit te waarborgen en verder te ontwikkelen door een enthousiast team. Het is fijn dat dit nu ook bevestigd is tijdens deze inspectie.

Wij staan ervoor open om samen met de gemeente na te denken over een concrete invulling van de resultaatafspraken.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

